

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

249. An, qualiter, & quando Resignans deobligetur recitare horas
Canonicas, & Resignatarius incipiat ad illas teneri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

& bona sua obligare. Paris. n. 16. & 17. Secundò: quòd teneatur solvere pensiones decursas usque ad diem resignationis, & nondum solutas, Paris. n. 18. dicens esse communem. Tertiò: dum resignatio in fraudem facta esset; quia culpa nemini debet patrocinari. Paris. n. 19. ex Gamb. de pot. Leg. cit. de pens. l. 6. n. 423. dicente, teneri talem ad interesse. Quartò: si mox à resignatione ad idem beneficium resignatum reassumeretur, eò quòd talis, moraliter loquendo, videatur non resignasse, & habetur, ac si in beneficio semper mansisset: Paris. n. 20. citans Gambat. ubi ante n. 424. Secus vero, si ad idem beneficium, ex intervallo fuisset reassumptus; nam tunc teneatur pro tempore, quo illud possidet, & fructus percipit. Paris. n. 21. dicens communem. Quinto: dum resignans post admissam resignationem fructus percipit bonà fide usque ad tempus notitiæ de admissa resignatione; tunc enim etiam post admissam resignationem ad pensionem pro rata illius temporis obligatur, Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 151.

5. Respondeo quintò: Illud quoque, quòd resignatarius teneatur admissà resignatione solvere pensionem, ampliandum primò; ut procedat, etiam si eo invito fuisset imposita beneficio, & vel ipsi resignanti reservata; nihil enim vetat, quo minus eo invito pensio beneficio imponi possit, & etiam resignanti reservari. Paris. cit. q. 8. n. 35. citans Felis. in c. ad audientiam n. 5. Caccialup. de pens. q. 5. n. 5. Idque etiam si in literis Apostolicis, in quibus constituta est pensio, nihil dicatur de successoribus. Paris. ibid. citans eundem Caccialup. ubi ante q. 9. Ferrer. conf. 319. n. 4. l. 2. Rebuff. de pacif. possess. n. 126. Et quamvis resignatarius acceptando beneficium gravatum pensione videatur veluti contrahere. Paris. n. 36. obligatio tamen solvendi pensionem super beneficio, non tam constituitur ex contractu & conventionione partium, quam ex sola Papæ auctoritate & concessione, à quo totum hujusmodi negotium dependet. Paris. n. 34. citans Gig. de pens. conf. 31. n. 10. Secundo: ut procedat, etiam si resignatio facta fuisset nulliter. Paris. n. 44. citans Rot. in hispal. pens. de 10. Junii. 1541. qui enim percipit fructus (qualiter suppono in hoc casu resignatarium nihilominus percipere fructus) teneatur ad onus reale, absque eo, quòd inspicatur jus illius. Paris. cit. n. 44. juxta doctrinam, ut ait, communiter receptam Bart. in l. 1. c. de ann. & tribut. Unde etiam intrusus, ex quo beneficium habet, & fructus percipit, teneatur ad pensionem, & non verus beneficiarius. Paris. n. 37. ex Gig. conf. 29. per rot. Non secus ac intrusus, & non verus beneficiarius in casu perceptionis fructuum teneatur ad subsidium charitativum, ut Bellenz. de subsid. char. q. 24. Paris. n. 38. Tertiò: ut successor (præ sciendo tamen, an hic sit resignatarius, an alius ex resignatione simplice vel etiam absolute successor) secundum aliquos, puta, Caccialup. de pens. q. 11. Gig. q. 39. n. 13. Burs. conf. 361. n. 20. qui etiam dicat esse communem & probabilem, Rotam in Senensi & Melitensi, & alios apud Paris. n. 40. teneatur ad pensiones decursas tempore prædecessoris mortui, sicut possessor fundi teneatur ad decimas prædiales de præterito non solutas juxta Gig. de pens. q. 14. & alios apud Paris. n. 41. quamvis Castiador. apud eundem cit. n. 40. dicat, hanc sententiam, seu hoc ipsum necdum terminatum judicio Romano. E contra hoc ipsum de solvendâ à resignatario pensionem limitandum, ita ut eam solvere non teneatur, si fortuito casu non percipit

fructus, sed liberetur cedendo actiones contra eos, si qui fortè manu hostili vel alio modo eas perceperint. Paris. cit. q. 8. n. 48. citans Rot. in Novar. 1544. Bursat. conf. 361. n. 29. nisi forte in literis, in quibus constituta pensio, dictum fuisset; etiam si fructus non perciperet; in hoc enim casu teneatur solvere nihilominus pensionem. Paris. ibid. n. 49. citans Gig. de pens. q. 62. nu. 10. Quamvis & in hoc casu liberetur ab ea solvenda, si per multos annos non percepisset fructus; nam promissio illa intelligitur de uno vel altero anno, seu paucis saltem annis. Porro, quòd dictum hucusque de pensione, idem dicendum de aliis oneribus similibus beneficio incumbentibus; cum æquum sit, ut, qui possidet beneficium, & fructus exinde percipit, teneatur quoque ejusmodi onera ferre. Paris. loc. cit. num. 53.

Questio 249. An, & qualiter, & quando resignans deobligetur recitare horas Canonicas, & resignatarius incipiat ad illas teneri?

1. Respondeo ad primum: Resignans tantum ratione beneficii & aliàs non ratione Ordinis majoris, aut religionis, aut fortè aliunde astrictus recitare horas, ad eas recitandas amplius non teneatur post resignationem admissam. Barb. juris Eccl. l. 3. c. 15. n. 152. Paris. de resign. l. 1. q. 9. n. 1. citans Nav. in tr. de hor. can. c. 7. n. 19. cum enim ea obligatio pure nascitur ex beneficio, eo cessante percessionem, cessabit & illa, juxta c. cessante. de appell. & Tiraq. in Tr. cessante causa, Paris. Barb. l. cit. Et si is, qui non percipit fructus beneficii sui; nec per quem stat, quò minus eos percipiat, deobligatur à recitandis horis, ut Nav. loc. cit. n. 28. cum communi, multò magis, ubi resignans necquid amplius habet in beneficio, nec fructus percipit, Barb. loc. cit. Paris. n. 3. & 4. Hinc limitatur quoque responsio. Nam dum resignans interim, dum eum non constat de resignatione facta v. g. per procuratorem suum, vel de admissione illius à Superiore, vel etiam de acceptance illius à resignatario, percipit bonà fide fructus, eòque contumit, teneri eum ad recitandas interim horas censet. Barb. loc. cit. Item resignantem illum, cui à Papa loco pensionis assignati essent fructus omnes beneficii resignati, teneri ad horas tradit Paris. loc. cit. n. 5. citans pro hoc Nav. ubi ante nu. 30. quia talis, ut sit idem ex Nav. tunc verè beneficiarius esset. Cujus tamen contrarium, nimirum nec talem pensionarium teneri ad horas tenet Hurtado de rasi. p. 1. l. 5. ref. 9. subresol. 17. num. 7. & 8. vide dicenda ad finem hujus questionis.

2. Respondeo ad secundum: Resignatarius teneri ad horas recitandas statim post collationem acceptatam; eò quòd exinde etiam ante captam possessionem obveniat illi jus in beneficio & dominium, tradit Nav. loc. cit. n. 7. Contrarium tanquam verius, & ut ait, crebrius & in praxi observatum tradit Paris. loc. cit. n. 16. nimirum non teneri illum, nisi post captam possessionem, eò quòd ex tunc prius incipiat percipere fructus, & exinde computentur 6. illi menses, intra quos, si beneficiarius non recitet horas, privatur fructibus, & teneatur ad illos perceptos restituendos iuxta constitutionem Leonis X. quæ incipit: Super re. & quam innovavit Pius quintus in constitutione sua, quæ incipit: Ex proximo. cujus utriusque verba recitat Nav. in man. c. 25. n. 122. Verumtamen

tamen tutius distinguit Barb. *loc. cit. nu. 153.* ita ut procedat sententia Parisi in iis beneficiis, quorum fructus solis praesentibus debentur, & spectare prius incipiunt ad resignatarium seu provivum post captam ab eo possessionem. Sententia vero Navarr procedat in iis beneficiis, quorum fructus post resignationem reservantur successori; quia fructus etiam ante captam possessionem ei debitas consequitur in effectu. De cetero resignatarium, cui merus & solus resignatus est & relictus titulus (respectu cuius tituli datur vera possessio & vacatio) ita ut nulli omnino fructus ei relinquuntur, sed hi omnes loco pensionis reserventur, etiam si talis totalis reservatio facta cum consensu resignatarii, non teneri ad recitandas horas; eod quod, et si per ipsum stat ista carentia fructuum, quia consentit in talem totalem reservationem; eo ipso tamen, quod id fiat de licentia Papae, absolvitur ab obligatione recitandi horas, tradit Hurtado. *loc. cit.* citans pro hoc Cajet. in *sum. v. horae. n. 2.* Sandoval. *l. 5. de off. can. c. 5.* Tho. Sanch. in *conf. mor. l. 2. c. 2. dub. 77. nu. 3. & 4.* Bonacin. qui dicat hanc sententiam esse valde probabilem, & hodie communem inter recentiores; quamvis ipse dissentiat citatis plurimis, quorum tamen multos loqui ait Hurtad. in eo casu, quando resignatario relinquuntur servitium (subintellige & fructus vel distributiones huic servitio correspondentes) & certum pro rectore, qualiter hodie dicitur, ait, fieri tales resignationes. Ac proinde rejicienda juxta Hurtad. distinctio, qua uruntur Mandos. *ad reg. 34. q. 30.* Sarn. *de annal. q. 60.* Paris. *de resign. l. 1. q. 1. nu. 43. & 44.* ab eo citati; dum volunt procedere illam de obligationem resignatarii in beneficio non habere ullum servitium, dum fructus totaliter reservati alteri jam ante ex praedecessoris consensu; non vero si ex proprio resignatarii consensu facta hac reservatio; eod quod inconsequenter loquantur; cum neque tale beneficium carens omni servitio praeter onus recitandi horas detur in solum titulum reservatis omnibus fructibus pro pensione sine consensu resignatarii ex consensu Papae. Quare si resignatarius ex beneficio habente servitium, si non percepit fructus, non tenetur recitare horas; sic nec resignatarius in beneficio nullo habente servitium. Atque jam ita neque resignans talis seu pensionarius, neque resignatarius, seu cui datur illud beneficium in solum titulum, tenetur recitare officium magnum Canonicum; sed solus pensionarius recitare tenetur officium parvum D. Virginis, si ut clericus habeat fructus pro pensione juxta constitutione Pii quinti. Hurt. *loc. cit. n. 8.* citans pro hoc Sanch. *l. 2. conf. c. 2. dub. 78. n. 3.* ubi sic ait: quod pontifex separans omnes fructus a beneficio videtur dispensare, ut nullus recitet, (intellige horas canonicas) nisi expresse det titulum vel fructus, exprimens velle alterum obligari; quod potest facere; cum obligatio recitandi sit de jure positivo; & voluit Papa contentus esse alio servitio, quod praestat vel praestitit pensionarius aequivalens horis; ob quod talis pensio est illi concessa. Hanc tenet quidam Neotericus, & videtur mihi multo probabilior ceteris, &c.

Questio 250. An. & quando resignans deobligetur a residentia, & ad eam obligari incipiat resignatarius?

1. Respondeo ad primum: resignans ratione beneficii obligatus residere post admittam resignationem non tenetur amplius residere in loco beneficii. Barb. *loc. cit. nu. 154.* Paris. *loc. cit. q. 10. n. 1.* dicentes esse communem & receptam apud omnes; quia cessante unica causa hujus obligationis, nimirum jure in beneficio, quod est cum perceptione fructuum; cessat quoque hac obligatio. Procedere id ipsum ait Paris. *loc. cit. nu. 17.* in resignante, cui reservati omnes fructus & stallus in choro; eod quod is ob non residentiam amittat solas distributiones, easque relinquere cogatur resignatario. Et, ut idem Paris. *loc. cit. n. 63.* cum communi, pro qua citat Gig. *de pens. q. 31. num. 4.* Sarn. *de annal. q. 21.* & plurimos alios, pensionarius non teneatur ad residentiam; cum pensio non sit beneficium. Limitandam tamen dicit responsum Barb. *loc. cit.* ita, ut interea, quo resignans in favorem percipit fructus, residere teneatur.

2. Respondeo ad secundum: Tenetur resignatarius residere, mox ut possessionem beneficii resignati accepit; quia tunc est vere beneficiarius, & ad illum spectat inservire in illo beneficio; & ante captam possessionem non potest se ingerere in illo; unde requiritur possessio. Paris. *loc. cit. a nu. 18.* dicens esse communem ex stylo ab omnibus recepto.

Questio 251. An. si commissa fuit a sede Apostolica causa cognoscenda, vel decidenda Titulo canonico, vel constituto in tali dignitate, qui post datam & receptionem litterarum resignavit canonicatum vel dignitatem suam in favorem Caji, utrum iste resignans, an vero resignatarius, seu successor illius in isto canonicatu vel dignitate de causa illa cognoscere, eamque decidere possit?

1. Respondeo; Non convenire in hoc AA. alii qui enim cum Abbate in *c. quoniam Abbas de off. deleg. n. 8.* censent resignantem non posse de ea cognoscere, primo: quia commissio fuit realis & facta intuitu dignitatis (cum causa debeant committi constitutis in dignitate, ne Papa & Sedes Apostolica repraesentetur a villi ministro. *c. statutum. de rescrip. in 6.*) adeoque hac cessante in Titulo, cessat delegatio juxta *c. cessante. de appellation. deinde* quia in hoc videtur esse par ratio ac in Legato, qui causam etiam inchoatam post regressum sui ex provincia, quia tunc amittit dignitatem, quam habebat, finire non potest, juxta *c. novit. de off. delegati.* Contrarium, nimirum, quod talis resignans post resignationem de tali causa possit cognoscere, & pronuciare, si tempore datae commissiois adhuc erat canonicus, vel in dignitate illa constitutus, tenent alii cum Parisio *l. 1. q. 11. nu. 6. & 14.* dicente, hanc veriore & communiorem esse, ac citante pro ea gl. in *c. statutum. de rescrip. in 6. v. Canonicus.* Archid. *ibid. n. 3.* Anchar. *n. 5.* Gem. *n. 4.* Decium, in *cit. c. quoniam.* Abbat. *n. 56.* Felin. *n. 5.* ac demum *nu. 14.* subjungente; juxta hanc opinionem iudicatum fuisse in S. Congregatione Concilii die 21. Maii 1587. eod quod, cum in qualibet dispositione spectetur initium juxta *c. 1. de rescrip. c. si eo tempore. c. dudum. de elect.* & varios